

קידושין יז-א

עניין: הענקה – נתברך הבית בגללו

שפת אמת פרשת ראה תרנ"ט

בפסוק (דברים טו, יד-טו) העניק תעניק לו כו' וזכרת כי עבד היית כו'. איתא במדרשים⁴ ומה רשעים שנמכרו בגנבתם אמר הקב"ה העניק תעניק צדיקים שעושין רצונו של מקום על אחת כמה וכמה שיפרע להם הקב"ה שכר טוב. כי זאת משפט התורה כאשר משלים עבודתו צריכין להעניקו ומכל שכן כשמשלים האדם שליחותו בעולם הזה יש לו הענקה. ויש פלוגתא בגמרא⁵ חד אמר אם נתברך הבית בגללו מעניקין לו וחד אמר אפילו לא נתברך. ומסתמא הם ב' מיני הענקה למי שנתברך ולמי שלא נתברך אף על פי כן כל אדם עושה שליחות הבורא יתברך שמו בעולם. והגם כי היגיעה בעולם הזה השפל בא על ידי חטא הראשון שמקודם אדם הראשון היה בגן עדן. ומכל מקום הרי אפילו מי שנמכר בגניבתו יש לו הענקה. והנה שבת הוא מעין עולם הבא⁶ ולכן יש בו בחינת הענקה לבני ישראל והוא בחינת הנשמה יתירה⁷ לכל אחד כפי עבודתו בימי המעשה. וכמו שזכו בני ישראל אחר העבודה במצרים לקבלת התורה שהיא גם כן הענקה כמו כן בכל גלות הגם שבא על ידי החטאים מכל מקום דין הענקה להם:

תנא דבי אליהו רבא פכ"ב

[ד] וְהָלֹא הַדְּבָרִים הֵם קָל וְחֶמֶר, וְמָה אִם הָרָשָׁעִים שְׁנִמְכָּרִים בְּגִנְבָתָם אוֹמֵר הַפְּתוּב הַעֲנִיק תַּעֲנִיק לוֹ מִצֵּאֲנָךְ וְגו', לֹא יִקְשֶׁה בְּעֵינֶיךָ בְּשִׁלְחָךְ אֹתוֹ חֶפְשִׁי וְגו' [דברים טו, יד-יח], צְדִיקֵי עוֹלָם שְׁעוֹשִׁין רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם בְּכָל יוֹם, עַל אַחַת בְּמָה וּבְמָה.

אף משלוחן של רשעים בעולם הזה, אִתָּהּ לְמַד מִתֵּן שְׂכָרָן שֶׁל הַצְּדִיקִים לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר מָה רַב טוֹבָךְ אֲשֶׁר צִפְנָתָ לִירְאֶיךָ וְגו' [תהלים לא, כ], וְאוֹמֵר וּמַעֲוָלָם לֹא שָׁמְעוּ לֹא הֶאֱזִינוּ, עֵין לֹא רָאִתָּה וְגו'.

אמרי אמת סוכות תרפ"ז ליל א'

ובהענקה כתיב גם כן מגרנך ומיקצך, איתא במדרשים כתיב הענק תעניק לו והרי הדברים קל וחומר ומה אס רשעים שנמכרים צגניבתן אמר הכתוב הענק תעניק לדיקי עולם שעושין רצונו בתורתו ככל יוס תמיד על אחת כמה וכמה, ואיתא בשפת אמת שכשאדם משלים שליחותו בעולם הזה יש לו הענקה וזה שהלדיקים עוזדי ה' כשמשלימים העבודה שלהם מקבלים הענקה בשכר פעולתם ואיתא דאפילו לא נתברך בית בגללו מעניקין לו כי אף על פי כן כל אדם עושה שליחות הבורא ית"ש בעולם, כל אחד נשלח לעולם הזה לעשות משהו ועל כל פנים עושה משהו, איתא הענקתי לך ושיניתי לך אף אתה הענק לו ושנה לו, הענקה היא לכולם ואף למי שלא נתברך בית בגללו וכדאיתא כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא,

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON